

Fullsatt när den Kubanska revolutionen firades i Uppsala

För femtiofem år sedan, den 1 januari 1959, segrade revolutionen på Kuba. Lördagen den 25 januari arrangerade Svensk-kubanska föreningen ett möte på Teater Blanca i Uppsala. "Det är viktigt att komma ihåg och fira revolutionen", säger Oskar Lilja, som är ordförande i uppsalaavdelningen.

"Kuba är en förebild för progressiva rörelser i Latinamerika, egentligen i hela världen."

Strax efter revolutionen proklamerade USA:s president Kennedy att "Kubas regim är nära kollaps". Fidel är ännu kvar. USA har prövat terrorism, ekonomisk blockad och öppen invasion, men inget har hjälpt. I filosofen Slavoj Žižeks bok Välkommen till verklighetens öken (Vertigo 2004) skriver han att Kuba "heroiskt" trotsar "den kapitalistiska logiken". Kuba är något av ett mirakel.

Teatern var knöckfull, omkring sextio personer var med, varav flera var unga. Aja Jamal går på gymna-

siet. Hon kom till Sverige från Irak för fyra år sedan. Hon berättar att Che Guevara är en förebild för många i arabvärlden. Hon har kontakt med unga, politiskt engagerade araber och tycker att det känns som om socialismen har ett uppsving just nu. Den kubanska revolutionen är verkligen levande. Ashkan Amiri är tjugotre år gammal och pluggar på högskola.

"Kuba visar att ett alternativt system är möjligt", säger han.

Jeanette Escanilla, nyinvald i Vänsterpartiets styrelse och Torbjörn Björlund, riksdagsledamot (V), besökte Kuba i juni 2013. De valde att bo hos en familj i stället för på hotell, för att få en känsla av hur vanliga människor har det. "Jag kommer från Chile och under hela min uppväxt drömde jag om att komma till Kuba", berättade Jeanette. "Ända sedan jag såg Fidel och Salvador Allende sida vid sida i Santiago 1972. Men det skulle dröja fyrtio år innan min dröm förverkligades." Jeanette berättade att stränderna på Kuba var paradisiska och att alla har tillgång till dem. Till skillnad från i Chile är det dessutom varmt i vatten, "som i en jacuzzi".

Kuba har kommit mycket längre på flera områden jämfört med andra länder i det globala Syd, där finns kostnadsfri utbildning och sjukvård, men den ekonomiska standarden kunde vara bättre. Det beror till stor del på den stenhårda blockaden som USA upprätthåller. Torbjörn sade att trots alla svårigheter är Kuba fortfarande ett socialistiskt land och att det finns en medvetenhet om att socialismen är värd att bevaras. Han menade också att kubanerna inte är rädda för att prata politik. De mötte folk som skällde på regeringen. ”Bilderna av en diktatur där invånarna går runt och är rädda för att säga sin mening stämmer inte”, menade han.

Svenskarna fick träffa och intervjua René Gonzales, en av De fem som suttit fängslad i USA i femton år.

Fallet med De Fem togs upp av Torbjörn Björklund som även visade en intervju som han gjort med René Gonzales på Kuba.

Mötet var ”omvälvande”, sa Torbjörn. Tyvärr finns det en rädsla i Sverige för att kritisera världens enda supermakt, anser han. Fallet med De fem är en tydlig kränkning av de mänskliga rättigheterna som visar på ruttenheten i det amerikanska rättsväsendet. ”USA är ingen rättsstat”.

Mellan föredragen spelade Marcelo och Graciela flera starka spanska stycken, bland annat den av kubanske kompositören Silvio Rodríguez, vilket bidrog till den revolutionära stämningen.

Eva Björklund, redaktör för Tidskriften Kuba och veteran inom solidaritetsarbetet, talade om den kubanska revolutionens historia. Kubas kamp mot USA-imperialismen började i början av 1800-talet, förklarade Eva. Simón Bolívar ville bygga upp ett Latinamerikas förenta stater för att kunna göra motstånd mot USA och poeten och revolutionären José Martí fortsatte på den linjen. ”Martis främste lärjunge och efterträdare är Fidel Castro”, konstaterade Eva. ”I mitt hjärta bär jag Martis lära”, har han sagt.

Eva läste upp en lista över vad alla faktiska framsteg som landet gjort efter revolutionen, en lista som hon skämtsamt kallade ”lovsång till Kuba”. Hon talade också om dess osjälviska utrikespolitik och betonade Kubas roll i att avskaffa apartheid i Sydafrika, något som Mandela inte drog sig för att påpeka. Nyligen krävde 188 länder i FN att USA:s blockad skulle hävas. Det visar att det är USA och inte Kuba som är isolerat, sa Eva. ”Fidel är ett fiskben i halsen på USA”, avslutade hon.

I teaterns foajé ställde Paola Escanilla ut fotografier med motiv från Kuba. Hon läser tredje året på Grafiskt utbildningscenter (GUC), en gymnasieskola i Uppsala. Jag frågade hur det kändes att komma till ön för första gången. ”Jag blev kär!” sa hon.

Det gläder oss att vi denna gång även hade tolkar för dem som inte hör så bra.

Mohamed Omar

Foto: Paola Escanilla